

DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Prowadzący: dr Łukasz Łotocki

Cel zajęć: uzyskanie przez słuchaczy wiedzy o podstawowych zasadach, metodach i technikach diagnozy lokalnej, uzyskanie przez słuchaczy praktycznych umiejętności w zakresie diagnozowania społecznego poprzez opracowanie koncepcji diagnozy środowiska lokalnego w grupach warsztatowych (prezentację koncepcji i omówienie na forum całej grupy).

Forma zajęć: wykład, warsztat, ćwiczenia.

Program zajęć:

1. **Diagnozowanie społeczne – wprowadzenie, podstawowe definicje**
2. **Etapy diagnozy społecznej**
3. **Tworzenie mapy zagadnień na potrzeby diagnozy społecznej**
4. **Typy badań społecznych**
5. **Zasady dotyczące formułowania pytań badawczych**
6. **Wskaźniki społeczne**
7. **Obszary badań diagnostycznych w polityce społecznej**
8. **Źródła danych zastanych w badaniach diagnostycznych w polityce społecznej**
9. **Metody badawcze w badaniach diagnostycznych w polityce społecznej – metoda sondażowa, obserwacyjna, eksperymentalna, partycypacyjna (warsztatowa, animacyjna), badania dokumentów osobistych (listów, pamiętników, książeczek wydatków domowych, wypracowań szkolnych itp.), analiza treści innych materiałów, analiza danych urzędowych**
10. **Techniki badawcze w badaniach diagnostycznych w polityce społecznej (ilościowe: ankieta, wywiad kwestionariuszowy; jakościowe: indywidualny wywiad pogłębiony, zogniskowany wywiad grupowy, obserwacja uczestnicząca/nieuczestnicząca, jawna/ukryta)**
11. **Zasady opracowania raportu z badań diagnostycznych**
12. **Opracowanie w grupach warsztatowych i omówienie koncepcji diagnozy środowiska lokalnego na jeden z następujących tematów (możliwe jest również zaproponowanie tematu przez słuchaczy):**
 - **Diagnoza przyczyn niskich wyników egzaminów gimnazjalnych w gminie X.**
 - **Diagnoza popytu na pracę w powiecie X.**
 - **Diagnoza zapotrzebowania na usługi i instrumenty rynku pracy w powiecie x.**
 - **Diagnoza skali i przyczyn marginalizacji i wykluczenia społecznego w gminie x.**
 - **Diagnoza potrzeb kulturalnych i rekreacyjnych w gminie x.**
 - **Diagnoza dotycząca wykorzystania technologii informacyjno-komputerowych w szkołach w gminie x.**
 - **Diagnoza potrzeb edukacyjnych w gminie x.**
 - **Diagnoza postaw społeczności lokalnej wobec planów uruchomienia ośrodka dla cudzoziemców w gminie x.**
 - **Diagnoza kapitału społecznego w gminie x.**

Literatura podstawowa:

E. Babbie, Badania społeczne w praktyce. PWN, Warszawa 2003 .

Ł. Łotocki, *Metodologia badań rynku pracy. Kilka praktycznych wskazówek*, w: *Biuletyn Mazowieckiego Obserwatorium Rynku Pracy*, nr 4, Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, czerwiec 2011.

<http://obserwatorium.mazowsze.pl/upload/user/morp%204.pdf>

C.F. Nachmias, D. Nachmias, *Metody badawcze w naukach społecznych*, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2001.

B. Szatur-Jaworska, *Diagnozowanie w polityce społecznej. Materiały do studiowania*, ASPRA-JR, Warszawa 2003.

B. Szatur-Jaworska, *Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej*, w: G. Firlit-Fesnak, M. Szyłko-Skoczny, *Polityka społeczna. Podręcznik akademicki*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.

A. Urbanik, A. Góldys, A. Daszkowska-Kamińska, *Diagnoza potrzeb młodzieży w środowisku lokalnym*, Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży, Warszawa 2010.